

Mağara arkadaşları veya mağarada uyuyanlar olarak bilinen bir grup mümin genç hakkında kullanılan bir tabir. Kur'an-ı Kerim'in onsekizinci suresinde anlatılan ve sureye adını veren bu olay, Allah inancına sırt çevirip putperestliğe saplanan kavimlerini terkederek şehirden ayrılan ve bir mağaraya sığınan hâlleriyle insanlara ahiret inancı ve ölümden sonra dirilme hususunda ibret olan genç müminlerin hikâyesidir. "Ashâbu'l-Kehf ve'r-Rakim" yani "mağara ve kitabe halkı" diye de bilinen bu insanlar, içinde yaşadıkları toplumun inançlarını reddedip Allah'ın emir ve yasaklarından yana olduklarını belirttiklerinden, Roma askerî valisi tarafından takibata uğratılmış ve inançlarından dolayı cezalandırılmak istenmişlerdi. Böyle bir cezaya çarptırılmak istemeyen bu müminler şehirlerini gizlice terk ederek şehrin yakınlarında bulunan bir mağaraya girip saklanmışlardı. Tarih ve tefsir kitaplarında yaygın olan rivayete göre bu olay, Anadolu'nun Roma hâkimiyeti altında bulunduğu milâdî üçüncü asrın ikinci yarısına Tarsus civarında meydana gelmiştir. Bölge valisi olan Decius bu gençleri çağırarak, inançlarından vazgeçmelerini istemiş, aksi takdirde onları öldüreceğini söylemişti. Bu mümin gençler inançlarının doğru, insanın kendi yaptığı cansız bir puta saygı göstermesinin ise yanlış ve batıl bir inanç olduğunu söyleyerek, dinlerinden dönmeyeceklerini söyleyip şehirden uzaklaşmışlardı. Mümin gençler şehir dışında peşlerine takılan bir köpekle birlikte, civardaki bir dağın eteğinde bulunan mağaraya saklandılar.

Kur'anî ifadeyle:

"Onlar mağaralarında dokuz fazlasıyla üç yüz yıl kaldılar. " (Kehf,18/25).

Burada üçyüzdokuz yıl müddetle uykuya dalan bu gençler, Allah'ın lûtfu ve mûcizesiyle bu müddet içinde vücudları çürümesin diye sağa sola çevrilip yaşatılmışlardır. Bu müddetin sonunda bir gün ikinci vakti sıralarında uyanıverdiler. Uyandıklarında kendilerini sanki bir gün kadar uyumuş hissettiler. Onların şehirden çıkıp gitmelerinden sonra olay unutulmuş ve üzerinden bir çok hâdiseler gelip geçmişti. Uyandıklarında kendilerini aç hisseden bu gençler aralarından bir arkadaşlarını yiyecek alması için ellerindeki para ile şehre gönderirler. Yemliha adındaki bu genç, şehre yaklaştıkça şaşırır. Yollar ve şehrin etrafı bir hayli değişmiştir. O dönemlerde hristiyanlara büyük eziyetler çektiren Decius (Dakyanos) devri üzerinden çok zaman geçmiştir. Şehre gelen Yemliha ekmek almak isterken, elindeki parayı gören fırıncı bu gencin elbiselerinden şüphelenir ve elindeki paraya bakıp define bulduğunu zannederek onu ilgililere şikâyet eder. Üçyüz küsür yıl öncesinin parasıyla gayet tabii bir şekilde alış-veriş

Ashab-ı Kehf

Administrator tarafından yazıldı
Cumartesi, 28 Şubat 2009 02:34 -

yapmak isteyen bu adamın hâli tuhaf görülünce, hükümdarın huzuruna götürülür. O dönemde büyük bir ihtimalle Theodaius hüküm sürmekteydi. Yemliha kendi bildiklerine göre bir gün önce başlarına gelen olayı anlatır. Fakat o dönemde putperestliğin yerini Hristiyanlık almış, öldükten sonraki dirilmeye iman eden bir toplum ortaya çıkmıştı. Yemliha'nın anlattıkları, kendilerine enteresan gelen şehir halkı, hükümdarlarıyla birlikte mağaranın bulunduğu yere, diğer gençlerin yanına giderler. Mağaraya vardıklarında Yemliha ve arkadaşları yanlarındaki köpekle birlikte birden ortadan kaybolurlar. Mağaranın kapısı önünde bir mabed yaptıran hükümdar bu mağarayı kutsal bir yer olarak ilan eder. Bu olay üzerine ahiret inancı gittikçe kuvvet kazanır. Bir çok insan kıyamete, öldükten sonra dirilmeye iman etmeğe başlamıştır.

Bunların kesin olarak kaç kişi oldukları hususu ihtilaflıdır. Kaynaklarda bunların isimlerinin şöyle yazıldığını görüyoruz:

Yemliha, Mekselina, Meslina, Mernuş, Debernuş, Sazenuş ve Kefetatayyuş. Köpeklerinin de Kıtmir adını taşıdığı ifade edilir.

Olayın Tarsus civarında meydana geldiği inanılıyorsa da; Elbistan'da, Maraş'ta hatta Doğu Türkistan'ın Urumci bölgesinde meydana geldiğine dair rivayetler vardır. Hristiyanlar ise bu olayın Ayasuluk kilisesinde vuku bulduğuna inanırlar.

Bu olayın nerede meydana geldiği önemli değildir. Önemli olan bu Kur'anî kıssanın ahiret inancını kuvvetlendirmesi ve insanları buna davetidir.

Kaynak:
Ahmed AĞIRAKÇA, Şamil İslam Ansiklopedisi